

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

XX. Quomodo Acacius Episcopus Amidae, erga captivos Persarum se
gesserit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

vir celerrime transcurrerebat. Itaque qui-
dam è numero disertorum, non inscite
de illo ita dixit aliquando : Hic vir Im-
perium Romanum per se latissimum, ce-
leritate sua angustissimum videri facit. I-
pse etiam Persarum rex stupore percel-
lebatur, cum de viro illo hæc audiret.
Sed de Palladio satis dictum sit.

ὁ αὐτοκράτωρ ἀπέστειλε καὶ πόλε τῶν ἑλλογι-
μων πῆς ἀπὸ αὐτοῦ τοῦτον λόγον ἐφθέγγετο
ὅτι ὁ ἀνὴρ μεγίστω ἔσαν τὴν ῥωμαίων δε-
χρῆν, μικρὰν ἐδείξε τῇ ταχυήτι καὶ ἐπὶ τῆ
ἢ καὶ ὁ περσῶν βασιλεὺς, ταῦτα ἀπὸ τῶν αὐ-
θρῶν πωθανόμην· ἀλλὰ ἀπὸ μὴν δὴ παλ-
λαδίε τοσαῦτα εἰρήσῳ.

CAP. XX.

Κεφ. κ'.

Quomodo Persæ rursus ingenti pralio vi-
cti sint à Romanis.

Ὅπως πάλιν οἱ πέρσαι κατὰ κράτος ὑπὸ ῥωμαίων
ἠτλήθησαν.

Æterum Imperator Romanus Con-
stantinopoli degens, de victoria
tam aperte à Deo donata certior factus,
adeo tamen benignus fuit, ut quamvis
Romani rem feliciter gessissent, pacem
nihilominus amplecteretur. Mittit igitur
Helionem, virum quem plurimi faciebat,
cum mandatis ut cum Persis pa-
cis fœdus componeret. Qui cum in Me-
topotamiam venisset, ad eum locum ubi
Romani securitatis suæ causâ fossam
duxerant, legatum de pace faciendâ
præmisit Maximinum quendam, virum
facundiâ pollentem, qui Ardaburii Ma-
gistrum militum erat affessor. Hic cum ad
regem Persarum venisset, se pacis com-
ponendæ causâ missum esse dixit non ab
Imperatore Romano, sed à ducibus illius.
Imperatorem enim hujus belli peni-
tus ignarum esse affirmabat; & post-
quam illud resciverit, facile contemp-
turum. Et cum Persarum rex legationem
illam libenter amplecti vellet: exercitus
enim ejus annonæ penuria preme-
batur: milites qui apud Persas immorta-
les vocantur: sunt autem decem millia
fortissimorum virorum; ad regem acce-
dentes, pacem non prius admittendam
esse dixerunt, quàm ipsi Romanos tum
maxime incautos aggressi essent. Eorum
consiliis obsecutus rex, oratorem qui-
dem in abdito loco conclusum custodiri
jubet: Immortales vero illos misit, qui
Romanis insidias struerent. Qui
cum ad destinatum locum pervenis-
sent, in duas turmas divisi, partem
quandam exercitus Romani circumve-
nire statuerunt. At Romani unam tan-
tum Persarum turmâ cernentes, ad eam
excipiendâ se comparabant. Altera ve-
ro turma ab eis minime conspiciebatur.

Ὁ δὲ βασιλεὺς τῶν ῥωμαίων ἐν τῇ κα-
σαντίνῃ πόλει διατεθείων, γνώε τε τῶν
ἐναργῶς ἐκ Θεοῦ ἀσφαχεθεῖσαν νίκῃ, ἔτι
ἦν ἀγαθός, ὡς ἔ ἐὺλυχῶς προεξάντων τῶν
ἑσῶν αὐτῶν, ὁμῶς εἰρήνῃ ἀσπάζεσθαι πέμπει
ἐν ἡλίω, ἀνδρᾶ ἐν πάντῳ διὰ πηκῆς ἡγῆρ, εἰ-
ρήνῃ ἀπέστασθαι πρὸς πέρσας ἐν εἰρήνῃ
ἡρόμην· ἢ ἡλίω ἐν μεσοποταμία, ἔτα
τὴν τάφρον οἱ ῥωμαῖοι πρὸς οἰκίαν φυλα-
κὴν ἐπεποιήσω, πέμπει πρὸς εὐνήν ἀπὸ εἰ-
ρήνης μαξιμίον, ἀνδρᾶ ἐλλογιμῶν, ὃς ἔ
στρατηγὸς δροσβερίε συγκαθεστῶν ἔτα
ἀπὸ τὸν τῶν περσῶν βασιλέα ἡρόμην·
ἀπὸ εἰρήνης πεπέμφθαι ἔλεγχον, ἢ ἀπὸ τῶ
βασιλέως ῥωμαίων, ἀλλὰ ἀπὸ τῶν αὐτῶν
στρατηγῶν ἔτε γὰρ γνώσκεσθαι ἀπὸ τῶ βα-
σιλέως τόνδε τὸν πόλεμον ἐφασκεν· εὐπρόσ
ἢ αὐτῶν καὶ γνώσονται νομίσεσθαι τῶ ἢ πρὸς
σε ἐτοιμῶς τὴν σφροδραῖαν δέξασθαι πρὸς
ρεμῆς· ἔκαμνε γὰρ αὐτῶ ἢ στρατῶ ἐπὶ
λιμῆ· παρελθόντες οἱ καλέμνοι πρὸς αὐ-
τοῖς ἀθάνατοι, δροσβῆμος ἢ ἐστὶν ὅτι μνηστῶν ἡ
ραίων ἀνδρῶν μὴ πρῶτον ἐφασαν τὴν
ρήνῃ πρὸς δέξασθαι, πρὸν ἀν αὐτοῖς ἀφ-
λαίλοις ἐστὶν τὸν τοῖς ῥωμαίοις ἐπὶ τῶν ἢ πρὸς
ταῖς βασιλέως, ἔτοι μὴν πρὸς εὐνήν συλλε-
σας ἐφύλατῆν ἐμπέμπει ἢ ὅτι ἀθανάτοις
ἐνεδραν τοῖς ῥωμαίοις ποιήσοντας· οἱ καὶ ἀπὸ
ἡρόμην, εἰς δύο τε τάγματα μερῶν ἐπὶ
μεσοποταμίᾳ ἐγγύσωσαν τῶν ῥωμαίων μοῖραν
νά· οἱ ἢ ῥωμαῖοι, τὸ μὲν ἐν τάγμα τῶν περσῶν
καθορώντες, πρὸς τὴν αὐτῶν ὄρμην ἡ
πίσῶν· τὸ ἢ ἕτερον αὐτοῖς ἔ καθορώντες

Ἐξαίφως γὰρ παρσεβέλλον μελλήσης ἰγί-
 ραυτοῦ συμβολῆς, ἐκκύνθη κατὰ πνα Θεῶ πρὸ-
 νοίαν ἐν γεωλόφῳ πνὸς στρατός ῥωμαίων,
 κατὰ παρακοπίῳ τῷ στρατηλάτῃ τατήορμῳ
 ὁ καλὸν μέλλοντας κινδυνεύειν οὐδὲ ἀμοφύ-
 λης, Ἰπλίθε) κῆνότε τῶν περσῶν, καὶ με-
 (ῶαῖον) οἱ πρὸ μικρῆ οὐδὲ ῥωμαίους με-
 καὶ ἰστανίης· τῆτες ἐν σύμπαντας οἱ ῥω-
 μαίοι βραχυ διαφθειρανίης, Ἰπλίθε ἐν
 πῆς οὐδέρας Ἰπλίθας ἐτραπῆσαν, ὁμοίως τὲ
 καὶ τῆτες σύμπαντας καὶ κηόλισαν ἔτω μὲν
 ἐπὶ οἱ λεγόμενοι πρὸς πέρσαις ἀθάνατοι,
 Ἰπλίθας ἐδείχθησαν, δὴ κὼ εἰσπραξα-
 μένος τὲ Χρῆστῶ πέρσαις, ἀνθ' ὧν πολλὰς αὐτῶ
 τῶν στραπυλῶν ἐυσεβεῖς ἀνδρας ἀπέκλει-
 καὶ ὁ δε βασιλεὺς τῶν περσῶν γνῶς τὸ ἀτύ-
 χημα, παραποιεῖται μὲν μὴ εἰδέναι τὰ γε-
 νομένα δέχε) ἰτὴν παρσεβείαν, εἰπὼν πρὸς
 τὸν παρσεβείαν ἔ ῥωμαίοις εἰκον, τὼ εἰ-
 πρὶ κὼ ἀσπάζομαι· ἀλλὰ τοὶ χάριν διδῶς,
 ἰπὶ σε φρονιμώτατον πάντων ῥωμαίων κα-
 ῖλαθον ἔτω μὲν καὶ διὰ οὐδὲ ἐν περσίδι
 Ἰπρμένως χειριανῶς, ὁ πόλεμῳ καίσε ἀ-
 λη, ὅς γέγονεν ἐν ἰσπαίεία τῶν δύο ἀνγύ-
 σω, ἀφῶς τὸ τρισκαυδέκατον κῆ Θεοδοσίῳ τὸ
 δέκατον, τέταρτῳ ἔπειτ' τριακοσῶς ἡς ὀλυμ-
 πιάδῳ ἐπαύσατο ἰτὴν ὁ ἐν περσίδι κῆ χει-
 ριανῶν διωγμός.

A Subito enim prorumpabant ad pugnam.
 Cumque praelium jamjam committend-
 dum esset, alter Romanorum exercitus
 cui praerat Procopius Magister mili-
 tum, divina sic disponente providentiâ
 ex colle prospexit. Qui cum locios &
 contribules suos discrimen subituros esse
 certierent, Persas à tergo adoriuntur. Ita
 qui paulo ante Romanos interceptos
 circumvenerant, ipsi sunt circumventi.
 Hisce igitur omnibus brevi temporis
 spatio ad unum casis. Romani ad eos qui
 ex insidiis prorumpabant se transferunt,
 eosque similiter universos jaculis confe-
 cerunt. Adhunc modum hi qui à Persis
 immortales dicebantur, mortales esse
 convicti sunt: Christo has de Persis exi-
 gente penas, eo quod plurimos cultores
 numinis sui, viros pios & sanctos intere-
 missent. Ac Persarum rex de hac clade
 certior factus, ea quae gesta fuerant,
 ignorare se finxit: admittitque legatione
 Legatum his verbis allocutus est. Non
 quod Romanis cedam, pacem ideirco
 amplector: sed ut tibi gratificer, quem
 omnium Romanorum prudentissimum
 deprehendi. Hoc itaque modo bellum
 quod propter Christianos in Perside de-
 gentes susceptum fuerat, finem accepit.
 Quod quidem contigit Consulatu Ho-
 norii tertio decimo & Theodosii deci-
 mo, anno quarto Olympiadis trecen-
 tesimae. Simul etiam persecutio quae
 adversus Christianos excitata fuerat in
 Perside, conquievit.

Κεφ. κα΄.

CAPUT XXI.

Ὅταντις ἐπὶ περσῶν αἰχμαλώτους ἀκάκιος ἀμίδης ἐπι-
 σκοπος πεποιήκει.

Quomodo Acacius Episcopus Amida, erga
 captivos Persarum se gesserit.

Τότε δὴ καὶ ἀκάκιον τὸν ἑ ἀμίδης ἐπί-
 σκοπον, πρῶξις ἀγαθὴ φειφανέσερον
 πεποιήκει τοῖς πᾶσιν ὡς γὰρ οἱ ῥωμαίων στρα-
 τῶν αἰχμαλώτους περσῶν, ἐς τὴν ἀζα-
 ζην κὼ πορθήσαντες ἐλαθον, διὰ τὸ εἶναι τῶν πε-
 ρσῶν βασιλεῖ καὶ ἔδνα πρὸπον ἐβῆλον, ο,
 λημῶ τε οἱ αἰχμαλῶτοι ἐφθειροῖτο, φει-
 τῶς ἐπακηχλίως ὄντες τὸν λειθμόν καὶ
 ταῦτα ἔ μικρῶς ἐλύπει τὸν βασιλεῖα τῶν
 περσῶν τότε ὁ ἀκάκιος ἔ παρῆδε ταῦτα.
 ἰπρμένα συκαλέσας ἰτὴν ὕφ' αὐτῶ κληρι-
 κῶς ἀνδρῶς, ἔφη ὁ Θεὸς ἡμῶν ἔτε δίσκων,

Eodem tempore Acacius Amidenus
 Episcopus, pio quodam opere per-
 petrato, apud omnes multo magis incla-
 ruit. Nam cum milites Romani capti-
 vos Persarum quos ipsi Azazenam va-
 stantes ceperant, regi Persarum restituere
 prorsus abnuerent, atque interim cap-
 tivi qui erant circiter septem homi-
 num millia, fame confunderentur: quae
 res animum regis Persarum vehementer
 angebat, Acacius eam rem haudqua-
 quam negligendam putavit. Convocatis
 igitur clericis qui sub ipso erant: De-
 us, inquit, noster nec lancibus